

Jak czytamy umysły innych ludzi

Dzień dobry na kolejnych zajęciach z etyki :)

Dziś dla odmiany zmienimy temat zajęć. Zajmiemy się poszerzaniem wiedzy o tematyce umysłu. Do zajęć z odróżniania prawdy od fałszu wrócimy w przyszłości. Musi być czasem jakieś urozmaicenie :)

Jednym z podstawowych wyróżników naszego działania w świecie jest fakt, że potrafimy „czytać” nawzajem, swoje umysły.

W psychologii nazywa się to Teoria Umysłu i polega na tym, że każdy z nas, gdy spotyka inne osoby, w mniejszym lub większym stopniu potrafi przewidzieć lub zrozumieć ich zachowanie opierając się na intuicyjnym przyznawaniu innej osobie zamiarów, myśli i uczuć. To jest właśnie **Teoria Umysłu**.

Dzięki tej zdolności jesteśmy w stanie rozpoznawać czy np. ktoś jest smutny i zgadnąć dlaczego, choć nie widzieliśmy powodów dla pojawienia się smutku. Możemy czytać książki i oglądać filmy wczuwając się w położenie innych bohaterów. W ten sposób żyjemy w wielu światach naraz. Odkrywamy doświadczenia, których w prawdziwym życiu nigdy byśmy nie mieli. To fascynująca umiejętność.

Np. mama wraca z pracy, siada w kuchni przy stole, nic nie mówi i opiera głowę na rękach siedząc tak przez dłuższy czas. Większość z nas nie będzie miała większych problemów z rozpoznaniem, że „coś jest nie tak”. Ale to nie musi być mama. Widząc taką scenę w filmie, lub (co jeszcze bardziej zadziwiające) czytając opis sytuacji w książce, też będziemy w stanie wyobrazić sobie życie wewnętrzne takiej osoby. Ale jak nasze umysły to robią? Większość gatunków innych zwierząt posiada znacznie słabiej rozwiniętą teorię umysłu niż my.

Dzięki tej zdolności oceniamy też działania innych ludzi pod względem tego, czy uważamy ich postępowanie za słuszne lub niesłuszne, dobre, lub złe moralnie.

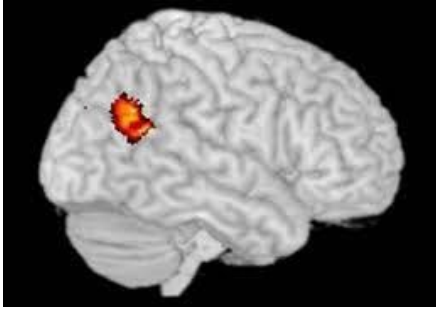
Aby zbliżyć się do odpowiedzi na tę zagadkę, dziś zapraszam na spotkanie z **Rebeccą Saxe**, specjalistką w dziedzinie **neuronauki kognitywnej** (nauki o mózgu, która bada, w jaki sposób nasze umysły poznają świat)

Zapraszam https://www.ted.com/talks/rebecca_saxe_how_we_read_each_other_s_minds#t-558182
SŁOWNIK:

Alan Greenspan – amerykański uczonek, doktor ekonomii.

prawy styk skroniowo-ciemieniowy (mówi się też skrzyżowanie skroniowo-ciemieniowe (**rTPJ**), TPJ to takie miejsce w mózgu za prawym i lewym uchem, w którym zbiegają się informacje z różnych modalności (zmysłów – wzroku, słuchu, smaku, a także z wnętrza organizmu, które informuje nas o naszym dobrostanie – nazywa się to **interocepja**). Prwy tpj specjalizuje się w analizie i interpretacji umysłów innych ludzi.

Tu jest Twój mózg i rTPJ:

test fałszywych przekonań- (nazywany jest też testem 'Sally Ann') dzieci dopiero od ok czwartego roku życia potrafią go przejść (czyli zrozumieć, że jedna z maskotek ma błędne informacje). Ten test potrafią przejść też niektóre zwierzęta, np. szympansy.

Osąd moralny – stwierdzenie, czy zachowanie kogoś jest dobre czy złe moralnie. Czy na przykład pomaga innym czy szkodzi.

intencja – to jakie zamiary miała osoba przed dokonaniem działania (czy na przykład chciała komuś zaszkodzić, czy też działanie było przypadkowe.

TMS – narzędzie, które za pomocą fal elektromagnetycznych zakłóca działanie określonych części mózgu zmieniając zachowanie (też np. sposób wydawania ocen moralnych).

Trudny problem świadomości – dotyczy filozoficznego pytania, odnośnie tego, czy możliwe jest wytłumaczenie naukowe faktu, że doświadczamy pewnych właściwości w sposób, którego nie jesteśmy w stanie przekazać (np. czerwoności jabłka, słodkości ciastka, wrażenia, jakie nasze ciała doznają podczas słuchania określonej muzyki). Umiemy to nazwać, ale słowo jest czymś zupełnie innym od wrażenia.

Ludzie bardzo różnią się od siebie umiejętnościami „czytania umysłów innych”. To jest bardzo trudna sztuka, na szczęście można próbować się jej uczyć. To jest nauka na całe życie.

Pamiętaj: można trenować swoje zdolności w czytaniu umysłów innych. Trzeba dużo myśleć o powodach, z których działają, wyobrażać sobie, co wtedy myślą. Można oglądać filmy fabularne i zastanawiać się nad tym, co ludzie (grani przez aktorów) myślą w danych sytuacjach, można o tym rozmawiać z domownikami. **Najlepiej jest jednak czytać powieści!**

Pisz do mnie na adres zbigniewsluszkiewicz@gmail.com